

- € 100,00

Meerjarenagenda
bescherming
tegen gokschade

Inhoud

- 1 Naar een meerjarenagenda
gokschade**
P. 3

- 2 Visie op
kansspelen**
P. 5

- 3 Vijf strategische doelen
voor bescherming van
mensen tegen gokschade**
P. 6

- 4 De inzet voor de
komende vijf jaar per
strategisch doel**
P. 7

- 5 Sturing**
P. 11

1. Naar een meerjarenagenda gokschade

Steeds meer mensen nemen deel aan kansspelen, ook wel: gokken. Gokken kan voor mensen een vorm van ontspanning zijn, maar het brengt ook risico's op gokschade met zich mee. Hoe groot deze risico's zijn verschilt per spel en per persoon. Met gokschade wordt bedoeld de negatieve gevolgen van gokken voor mensen, naasten en de maatschappij. Deze negatieve gevolgen kunnen op verschillende gebieden voorkomen, zo kan er financiële schade ontstaan, schade aan de fysieke en mentale gezondheid en kan het negatieve effecten hebben op relaties en werk of studie.¹

Hoewel het overgrote deel van de spelers geen problemen door het gokken ondervindt, is de stijging van het aantal mensen dat door gokken in de problemen raakt zorgelijk. Met name waar het gaat om minderjarigen en jongvolwassenen die (ook) deelnemen aan online kansspelen.² Een deel van de spelers maakt (ook) gebruik van illegaal aanbod.³ Dit is problematisch, omdat daar het risico op problemen groot is.

De bescherming van burgers tegen gokschade is een gedeelde verantwoordelijkheid. De overheid is verantwoordelijk voor het stellen van duidelijke kaders. Alle betrokken partijen moeten verantwoordelijk opereren binnen deze kaders, met name vergunninghouders van kansspelen (zowel landgebonden als online). Daarnaast dienen ook andere partijen die invloed kunnen hebben op die bescherming hierin verantwoordelijkheid te nemen.⁴

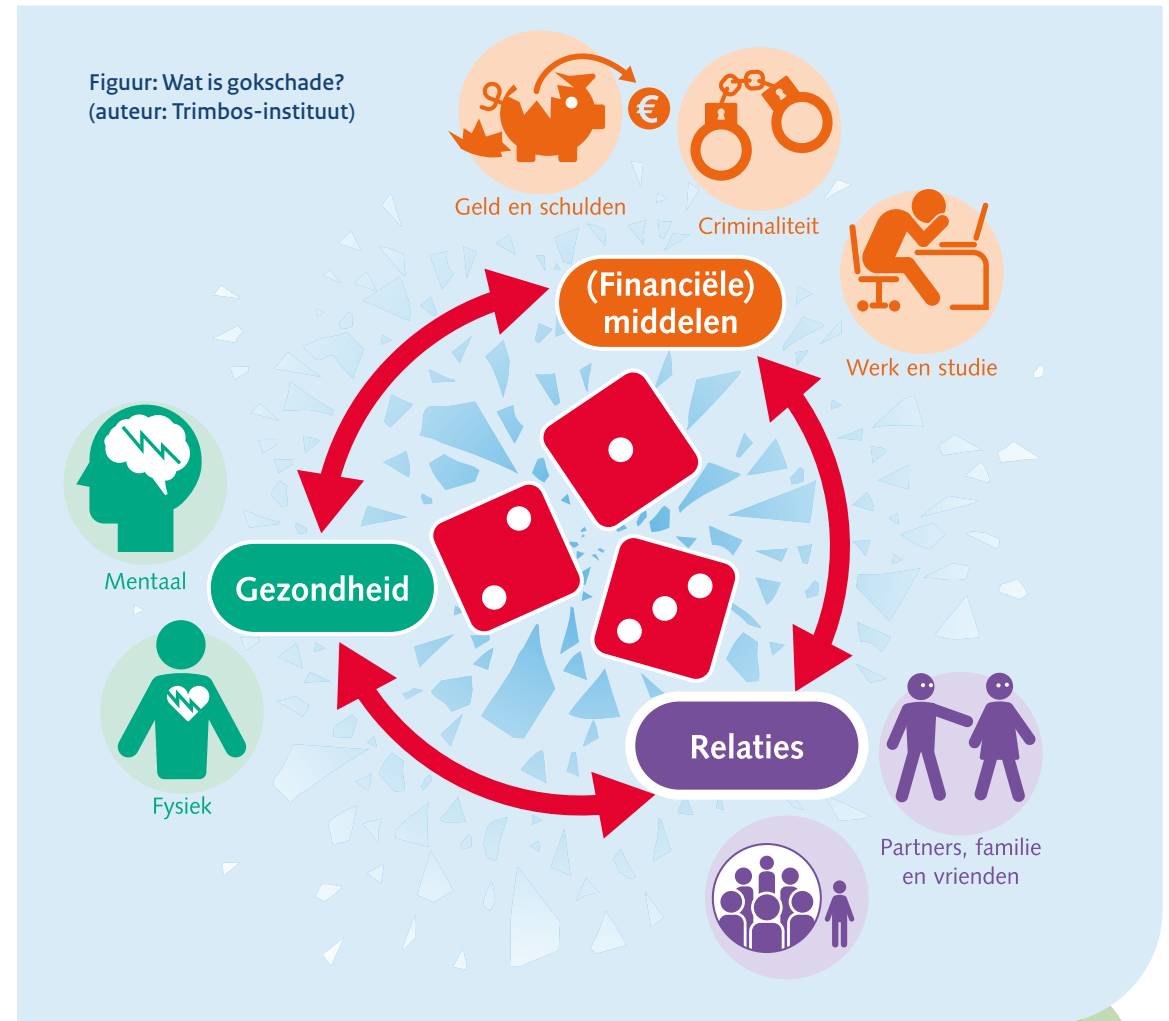

Die partijen zijn onder meer: marketingpartijen en facilitators, de Kans-spelautoriteit (hierna: Ksa), preventiemedewerkers, verslavings- en ervarings- deskundigen, gemeenten, zorg- en sociaal domein, wetenschappers, etc. Alle actoren dienen zich in te spannen om gokschade te voorkomen. Dit betekent dat zij actief bijdragen aan het voorkomen, signaleren en beperken van gokschade – ook richting mensen die nog niet aan kansspelen deelnemen. De overheid stelt regels en handhaaft en stimuleert daarnaast dat de andere actoren hun rol en verantwoordelijkheid nemen.

Tot slot hebben burgers en hun naasten en omgeving zelf een rol in het tegengaan van gokproblemen.

De afgelopen jaren zijn er in het kader van de werkagenda verslavingspreventie kansspelen 2024⁷ door verschillende partijen stappen gezet om mensen beter te beschermen tegen de risico's van kansspelen. Zo is het Expertisecentrum gokken opgezet (onderdeel van het Trimbos-instituut) en zijn er verschillende (preventieve) initiatieven in gang gezet zoals voorlichtingsactiviteiten en -campagnes, onderzoeken en de lancering van het platform OpenOverGokken. Het merendeel van deze initiatieven wordt betaald vanuit het Verslavingspreventiefonds dat in beheer is bij de Ksa. Ook is wet- en regelgeving aangescherpt en heeft de Ksa het toezicht op naleving van de zorgplicht geïntensiveerd en daarvoor een aparte afdeling in het leven geroepen. De onderhavige meerjarenagenda is een vervolg op de genoemde werkagenda.⁸

2. Visie op kansspelen

De zorgen over de groei van gokken hebben geleid tot een herziening van het beleid rondom kansspelen. In de (nieuwe) visie op kansspelen die op 14 februari 2025 met de Tweede Kamer is gedeeld staat de bescherming van mensen voorop.¹⁷ Niet alleen van spelers, maar ook van mensen die nog niet in aanraking zijn gekomen met kansspelen, mensen die zijn gestopt, of mensen die naaste zijn van iemand met gokproblemen.

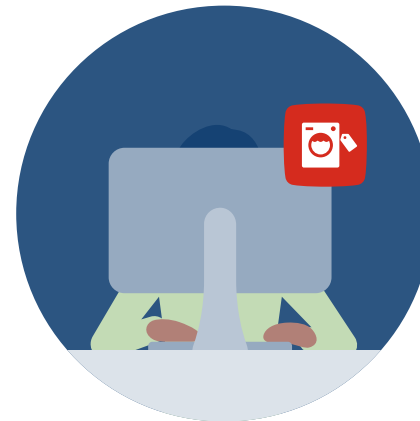
Het beschermingsniveau moet passen bij het risico van het betreffende kansspel en de specifieke kwetsbaarheid van de persoon. Kwetsbaar zijn in ieder geval minderjarigen en jongvolwassenen. Zij komen in aanraking met kansspelen op een moment dat ze sterk beïnvloedbaar zijn en daardoor zeer vatbaar zijn voor de risico's van kansspelen. Deelname aan illegale kansspelen moet worden voorkomen en illegaal aanbod gericht op Nederland moet stevig worden bestreden, niet in de laatste plaats om mensen beter te beschermen. Ook kansspelgerelateerde criminaliteit, zoals witwassen via (online) kansspelen, moet worden tegengegaan.

De meerjarenagenda bescherming tegen gokschade geeft richting voor de verdere invulling van het eerste beleidsdoel uit de nieuwe visie: 'bescherming van mensen tegen gokschade'. Bij deze invulling wordt steeds gekeken naar hoe dit bijdraagt aan de twee andere beleidsdoelstellingen. Voor deze twee doelen bestaat een aparte aanpak. De drie doelen dragen gezamenlijk bij aan de maatschappijbrede bescherming tegen gokschade.

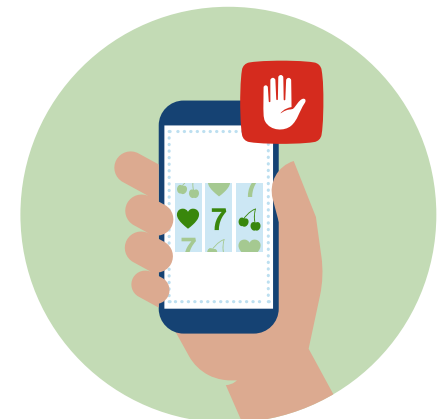
Drie doelstellingen voor het kansspelbeleid

1. De bescherming van mensen tegen gokschade

2. Het tegengaan van kansspelgerelateerde criminaliteit

3. Het verhinderen van deelname aan illegaal spel en bestrijding van illegaal aanbod

3. Vijf strategische doelen voor bescherming van mensen tegen gokschade

In samenwerking met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Ksa en na gesprekken met verschillende stakeholders die betrokken zijn bij (het voorkomen van) gokschade, zijn de volgende strategische doelen vastgesteld om te komen tot een effectieve bescherming van mensen tegen gokschade.

Met deze doelstellingen wordt gestreefd naar een structurele daling van gokschade in Nederland. Er is nog geen meetinstrument beschikbaar om gokschade te meten. Dit instrument wordt momenteel ontwikkeld door het Expertisecentrum gokken en is naar verwachting eind 2026 gereed. Daarna worden concretere doelen gesteld met betrekking tot de daling van gokschade. Na een eerste meting van gokschade wordt bezien of het beleid verder moet worden aangescherpt. Daarnaast wordt ook gekeken naar, en gestuurd op de indicatoren die middels verschillende monitoringsrapportages worden gemeten, zoals het aantal en percentage laag-, gemiddeld en hoog-risicospelers.¹⁶

De volgende strategische doelen vastgesteld om te komen tot een effectieve bescherming van mensen tegen gokschade

Meer bewustzijn bij mensen die gokken (of dit overwegen) en hun omgeving over de risico's van gokken;

Een veiliger gokaanbod met een hoger beschermingsniveau;

Tijdige signalering en effectiever ingrijpen bij (dreiging van) gokschade;

Betere doorgeleiding naar passende hulp en ondersteuning bij gokproblematiek;

Meer kennis over gokschade.

4. De inzet voor de komende vijf jaar

Deze meerjarenagenda beschrijft per strategisch doel de inzet voor de komende vijf jaren (2026-2030) om te komen tot effectieve bescherming tegen gokschade. Daarbij wordt steeds gekeken naar de verschillende groepen die schade kunnen ondervinden: (voormalige) gokkers en mensen die (nog) niet gokken, naasten en de bredere maatschappij. En wordt gekeken naar de verschillende terreinen waarop gokschade zich kan voordoen: financiële middelen, relaties en gezondheid.

Net als de beleidsvisie op kansspelen, ziet de meerjarenagenda op het voorkomen van gokschade bij alle soorten kansspelen, zowel landgeboden kansspelen (waaronder loterijen) als online kansspelen. Naarmate risico's van bepaalde kansspelen groter zijn en mensen kwetsbaarder, geldt dat meer beschermingsmaatregelen nodig zijn. Zoals in de Kamerbrief van februari 2025 is vermeld zijn de zorgen momenteel het grootst over ontwikkelingen rond online kansspelen.⁹ Omdat niet alles tegelijk kan, is ervoor gekozen eerst in te zetten op aanpassingen in wet- en regelgeving rond online kansspelen. In deze meerjarenagenda is de focus op online kansspelen terug te zien daar waar het gaat om de beschrijving van maatregelen in wet- en regelgeving. Ook op andere vormen van kansspelen dan online kansspelen is echter bredere inzet nodig. De meeste maatregelen in deze agenda zien dan ook op het hele kansspelveld.

Tot slot is in deze meerjarenagenda specifieke aandacht voor de bescherming van jongvolwassenen en minderjarigen. Zij zijn extra kwetsbaar voor de risico's van kansspelen, omdat zij in aanraking komen met gokken op een moment dat ze sterk beïnvloedbaar zijn. Wanneer zij hierdoor in de problemen raken, kan dit een leven lang gevolgen hebben. Voor minderjarigen is gokken verboden, maar de helft van de 16 en 17-jarigen blijkt dit wel te doen (zowel landgebonden als online). Met name het aantal 16 en 17-jarigen dat online gokt, neemt zorgelijk toe.¹⁰ Jongvolwassenen zijn sterk oververtegenwoordigd onder degenen die

deelnemen aan online gokken.¹¹ In de meerjarenagenda is dan ook aandacht voor deze doelgroepen en hun directe omgeving. Waarbij voor minderjarigen geldt dat zij helemaal niet zouden moeten kunnen gokken. Voor jongvolwassenen geldt dat dit afhankelijk is van het risico van het betreffende spel.

Risicobewustzijn vergroten

Gokken is een activiteit die risico's met zich meebrengt. Het moet dan ook niet worden gezien als een reguliere, onschuldige, tijdsbesteding. Iedereen die gokt of overweegt te gokken op de hoogte zijn van de risico's die verschillende kansspelen binnen het legale aanbod met zich meebrengen en de extra grote risico's die er bestaan binnen het illegaal aanbod. Op die manier kunnen (potentiële) spelers bewustere keuzes maken. Normalisering van deelname aan risicovolle kansspelen onder jongvolwassenen dient te worden tegengegaan.

Om ervoor te zorgen dat mensen die gokken (of dit overwegen) en hun omgeving zich bewuster zijn van de risico's van gokken, wordt ingezet op:

- Het informeren van (potentiële) gokkers over de risico's van kansspelen en de verschillende vormen van gokschade. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan verantwoord speelgedrag en hoe mensen zichzelf kunnen beschermen tegen gokschade (o.a. door zelfuitsluiting). Dit kan door middel van gerichte voorlichtingscampagnes. Deze campagnes dienen aan te sluiten bij de leefwereld van verschillende groepen personen. Daarbij wordt expliciet gekeken naar hoe jongeren die overwegen te gaan gokken het beste kunnen worden bereikt.
- Het vergroten van kennis onder minderjarigen en jongvolwassenen en hun omgeving over de werking van verleidingstechnieken, algoritmen en product marketing. Dit vraagt om integrale preventie met aandacht voor mediawijsheid. Veel jongeren komen al voor hun 18e in aanraking met gokken of andere risicovolle producten. Hierbij wordt opgetrokken met het Ministerie van Financiën waar het beleid rond crypto en andere (risicovolle) financiële producten is belegd. En met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat dat coördinerend is waar het gaat over het beleid rond digitale kinderrechten.

- Het expliciet bewust maken van (potentiële) spelers van de extra grote risico's die er bestaan binnen het illegaal kansspelaanbod. Onderdeel daarvan is het informeren en voorlichten over hoe zij legaal kansspelaanbod van illegaal kansspelaanbod kunnen onderscheiden.
- Het voorlichten van ouders en (onderwijs)professionals zodat zij zich bewust zijn van de risico's van gokken en gokproblemen herkennen. Daarnaast moet voor hen bekend zijn waar zij terecht kunnen voor meer informatie over gokken en gokproblematiek.
- Verbeterde informatievoorziening over risico's van kansspelen door aanbieders. Aanbieders moeten onder meer duidelijke en goed zichtbare en vindbare informatie verstrekken over de risico's van de aangeboden kansspelen en waar de speler terecht kan voor hulp en ondersteuning.

Veiliger gokaanbod met een hoger beschermingsniveau

Onder dit doel wordt ingezet op een veilig(er) legaal aanbod aan de ene kant en het tegengaan van illegaal aanbod aan de andere kant. Om binnen het legale kansspelaanbod betere bescherming tegen gokschade te bieden wordt allereerst ingezet op beperkingen t.a.v. het kansspelaanbod zelf. Bekeken wordt welke kansspelen gelet op de hieraan verbonden risico's mogen worden aangeboden en onder welke voorwaarden. De (online) spelomgeving beïnvloedt het gedrag van spelers door middel van ontwerppatronen of andere technieken die spelers kunnen sturen om meer geld of tijd te besteden dan ze van plan waren of onjuiste cognities of gewoontegedrag aan te leren.¹² Dit moet anders. Parallel hieraan wordt stevig ingezet op het tegengaan van illegaal aanbod, hierbij wordt immers helemaal geen bescherming geboden. Daarnaast moet worden voorkomen dat minderjarigen kunnen gokken, zowel bij legaal als bij illegaal aanbod.

Om te komen tot een veiliger aanbod, wordt ingezet op:

- Het voorkomen dat minderjarigen gokken, zowel landgebonden als online, bijvoorbeeld door extra controles uit te voeren op de gegevens van een speler.

- Het bieden van extra bescherming tegen de meest risicovolle kansspelen, kansspelelementen en ongewenste gedragsbeïnvloeding. Dit kan door het verbieden van bepaalde spellen, spelelementen of anderszins hieraan beperkingen stellen. Voor online kansspelen wordt ook bekeken of en hoe kaders moeten worden gesteld aan het gebruik van AI in de online spelomgeving. Van alle kansspelaanbieders wordt verwacht dat zij zich doorlopend inzetten en maatregelen treffen om het spelaanbod veilig(er) te maken en escalatie van spelgedrag te voorkomen. Dit betreft zowel de individuele aanbieders als ook alle aanbieders gezamenlijk.
- Het invoeren van een overkoepelende stortingslimiet met een financiële draagkrachttoets voor het spelen boven een bepaald limiet bij online kansspelen. Hierbij geldt dat voor jongvolwassenen een lagere overkoepelende stortingslimiet zal gelden.
- Een reclameverbod voor online kansspelen met beperkte en strikt begrensde uitzonderingen uitsluitend gericht op de vindbaarheid van legaal aanbod. Ook wordt onderzocht of ook beperkingen voor werving en reclame voor andere kansspelen nodig zijn om gokschade te voorkomen.

- Voor het creëren van een veiliger gokaanbod is naast het voorgaande nodig dat illegaal aanbod zo veel mogelijk wordt tegengegaan. Onder meer door aanvullende instrumenten voor handhaving door de Ksa in wet- en regelgeving te creëren. Daarnaast is de Ksa een samenwerking gestart met partijen als de financiële sector, gokspelleveranciers, internetbedrijven, sociale mediaplatforms, collega-toezichthouders, vertegenwoordigers van vergunninghouders en affiliates en richten zij zich de komende jaren op het frustreren van de infrastructuur die illegale aanbieders gebruiken om hun illegale diensten aan te bieden.

Tijdig signaleren en effectiever ingrijpen

Door tijdig in te grijpen, kunnen grote problemen worden voorkomen. Vroegsignalering is dan ook cruciaal ter voorkoming van (grotere) gokschade. Het is daarom van belang dat spelers zelf, diens naasten en ook professionals gokproblematiek in een vroeg stadium leren herkennen. Voor aanbieders moet duidelijk zijn bij welk risicovol gokgedrag zij moeten ingrijpen en welke interventies effectief zijn. Spelers dienen zichzelf ook effectief te kunnen beschermen tegen (grotere) problemen, bijvoorbeeld door zelfuitsluiting.

Om ervoor te zorgen dat bij (dreigend) risicovol gedrag eerder en effectiever wordt ingegrepen, wordt ingezet op:

- Het verbeteren van vroegsignalering. Door educatie en ondersteuning van ouders en professionals, zoals zorgmedewerkers, sociaal domein en docenten. Zij worden ondersteund in het (vroegtijdig) signaleren van gokproblematiek. Het opzetten van een nationaal samenwerkingsverband vroegsignalering schade door gokken ondersteunt dit. Dit samenwerkingsverband dient eraan bij te dragen dat op lokaal niveau, dichtbij spelers en hun naasten, door professionals zoals huisartsen, schuldhulpverleners, maatschappelijk- of buurtwerkers problemen in een vroeg stadium worden onderkend en aangepakt.
- Het aanscherpen van de zorgplicht voor online kansspelen. Een externe expert-groep van onafhankelijk deskundigen buigt zich momenteel over de vraag hoe deze aanscherping eruit zou moeten komen te zien. Het doel is in ieder geval dat voor aanbieders duidelijk is wat risicovol gedrag is, welke (effectieve) interventies bij welk gedrag of bij welke combinaties van gedragingen moeten worden ingezet en dat er op wordt toegezien dat aanbieders dit ook daadwerkelijk zo doen. Verder wordt onderzocht of kaders nodig zijn voor de toepassing van AI bij de uitvoering van de zorgplicht door online kansspelaanbieders. Tegelijkertijd wordt doorlopend ingezet op het verbeteren van de (uitvoering van de) zorgplicht binnen de huidige wettelijke kaders, dus ook voor de relevante landgebonden kansspelen.
- Het verbeteren van het uitschrijvingsregister Cruks, ook wel Gokstop genoemd (hierna: Gokstop), dat geldt voor online kansspelen, speelautomatenhallen in Nederland en Holland Casino. Gokstop moet een voorziening zijn waarmee mensen effectief en duurzaam (tegen zichzelf) kunnen worden beschermd en daarmee tegen gokschade. In een latere fase zullen de mogelijkheden worden verkend of Gokstop moet worden verbreed naar andere kansspelen en zo ja hoe. Daarnaast wordt onderzocht of er een duurzame voorziening kan worden getroffen waarmee spelers zichzelf ook effectief kunnen uitsluiten van illegaal online aanbod.

Betere doorgeleiding naar passende hulp en ondersteuning

Gokproblemen kunnen snel escaleren. Het snel bieden van de juiste hulp en ondersteuning is dan ook essentieel. Gokken kan daarnaast leiden tot verschillende soorten problematiek, zoals schulden, verslaving en relatieproblemen. Problemen kunnen zich opstapelen en moeten dan ook integraal worden aangepakt. Mensen die problemen ontwikkelen door gokken ervaren vaak schuldgevoelens, schaamte en stress.¹³ Dit kan een drempel vormen voor iemand om hulp te zoeken. Dit moet worden doorbroken. Iemand hoeft zich niet te schamen voor gokproblematiek. Daarnaast is er nog veel onbekendheid over beschikbare hulp bij mensen die gokken en hun omgeving.¹⁴ Er moet passende hulp en ondersteuning zijn voor verschillende gokproblemen en doelgroepen. De hulp en ondersteuning moet kwalitatief goed en voor iedereen bereikbaar zijn. Daar waar mogelijk dient hulp en ondersteuning ook online te worden aangeboden.

Om te komen tot betere doorgeleiding naar passende hulp en ondersteuning bij gokproblemen, wordt ingezet op:

- Het doorbreken van het stigma rond gokproblematiek. Schuld en schaamte moeten geen belemmering vormen om hulp te zoeken. Hieraan dient aandacht te worden besteed in informatievoorziening en educatie.
- Het vergroten van bekendheid over en zichtbaarheid van de mogelijkheden voor hulpverlening, waaronder Gokstop, OpenOverGokken en zelfhulpgroepen.
- Specifieke aandacht voor suïcide/suïcidale gedachten. Uit onderzoek blijkt dat dit onder mensen met gokproblemen een veelvoorkomend probleem is. Hierbij wordt opgetrokken met het Ministerie van VWS dat coördinerend departement is voor suïcide.
- De doorontwikkeling van het platform Open over Gokken.¹⁵ Open over Gokken is dé plek waar men terecht kan voor vragen rond gokken en (dreigende) problemen met gokken. Zowel voor niet-spelers, spelers als naasten. Van hieruit kan men, indien nodig, snel worden doorgeleid naar de juiste hulp en ondersteuning.

- Het bevorderen van multidisciplinaire aanpak bij gokproblematiek door middel van het verbinden van betrokken partijen en waar mogelijk warme overdracht mogelijk maken. Vaak spelen er bij gokproblematiek verschillende soorten problemen. Daarom is lokaal maatwerk en multidisciplinaire aanpak nodig waarbij er korte lijntjes zijn tussen verschillende professionals. Bijvoorbeeld verslavingszorg, schuldhulpverlening, hulp rond relaties en werk of gespecialiseerde hulp in geval van suïcidale gedachten. Hierin wordt opgetrokken met het Ministerie van VWS waar verslavingspreventie is belegd en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid dat stelselverantwoordelijk is voor de gemeentelijke schuldhulpverlening.
- Het ontwikkelen van behandelmethodes en werkwijzen voor de verschillende gebieden waarin gokschade kan voorkomen. Dit kan zowel gaan om het ontwikkelen van een behandelrichtlijn gokverslaving als werkwijzen rond schuldhulpverlening. Hierbij dient specifiek te worden gekeken naar de behoeftes van jeugdigen en andere kwetsbare personen.
- Het verstevigen van hulp en ondersteuning voor naasten. Voor hen is er nog weinig hulp- en ondersteuning beschikbaar, terwijl zij hard kunnen worden geraakt door de gokproblematiek van een ander.

Meer kennis over gokschade

Effectieve bescherming tegen gokschade vraagt om voortdurende kennisontwikkeling en het verbinden van kennis met de praktijk. Hiervoor is relevante data nodig. Verder is het van belang gebruik te maken van internationale kennis over gokschade. Structurele monitoring van gokschade is nodig om steeds te bezien of de ingezette koers effectief is of dat er bijgestuurd moet worden.

Om te komen tot meer kennis over gokken en gokschade, wordt ingezet op:

- Het verbreden van kennis rond gokschade bij alle partijen die betrokken zijn bij (bescherming tegen) gokschade.
- Het bevorderen van kennisuitwisseling over gokschade tussen professionals en toepassing van deze kennis in de praktijk.
- Het betrekken van ervaringsdeskundigheid in kennisuitbreiding over gokschade.
- Het structureel en duurzaam bij elkaar brengen van alle relevante (onderzoeks)data rond gokschade. Daarvoor is nodig dat relevante data (van kansspelaanbieders) beschikbaar wordt en dat verschillende betrokken partijen, o.a. onderzoeksinstellingen, universiteiten en scholen, verslavingsinstellingen, met elkaar samenwerken om data samen te brengen.
- Onderzoek naar effectiviteit van interventies. Dit gaat zowel om preventieve als curatieve interventies, maar ook om effectieve maatregelen en effectieve communicatie.
- Scholing van professionals rond (behandeling van) gokproblematiek. Bijvoorbeeld door dit onderwerp op te nemen in curricula van opleidingen, bijscholing van professionals etc.
- Het bevorderen van internationale kennisuitwisseling en samenwerking in bescherming tegen gokschade. In internationaal verband wordt waar nodig aandacht gevraagd voor het tegengaan van gokschade. En er wordt ingezet op kennisuitwisseling met andere landen.

5. Sturing

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna: JenV) coördineert het beleid rond bescherming tegen gokschade en gokschadepreventie en stuurt in dat kader op de in deze agenda gestelde strategische doelen. Daarbij wordt nauw samengewerkt met VWS en de Ksa. In het kader van de meerjarenagenda spreekt JenV regelmatig ook met andere relevante organisaties over de voortgang op de strategische doelen. Veel van de (lopende) initiatieven uit deze meerjarenagenda (zullen) worden gefinancierd vanuit het Verslavingspreventiefonds. De Ksa gaat over de besteding van de middelen uit dit fonds en doet dat onder meer op basis van de meerjarenagenda. Daarbij zal steeds worden afgewogen in hoeverre financiering van nieuwe initiatieven vanuit dit fonds mogelijk is.

Als primair verantwoordelijke voor het kansspelbeleid, rapporteert de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid jaarlijks aan de Tweede Kamer over de voortgang van deze agenda en de acties die hieruit voortvloeien. Daarbij wordt ook steeds bezien of bijsturing nodig is op weg richting de gestelde doelen.

Eindnoten

- 1 The Lancet Public Health Commission on gambling, november 2024; 'Verdiepend kwalitatief onderzoek naar gokproblemen' september 2025; zie ook de visual 'Gokschade' van Geurts, S., Meijer, M., & Van Rooij, A. J. (2025). Wat is gokschade? (No. TRI-62-122). Trimbos-instituut. <https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/tri-62-122-wat-is-gokschade/>
- 2 Deelname aan legale kansspelen is toegestaan vanaf 18 jaar.
- 3 Van Miltenburg, C.J.A., & Hollander, D. (2025). Deelname aan kansspelen in Nederland, meting 2025 (2025/102). Ipsos I&O in opdracht van het WODC. Bijlage bij: Kamerstukken II 2024/25, 24 557, nr. 273, vanaf p. 47.
- 4 6 Zie ook de visiebrief van 14 februari 2025, Kamerstukken II 2024/25, 24 557, nr. 245.
- 5 Zie voetnoot 3, p. 50.
- 6 Gemeten met de PGSI. Bron: zie voetnoot 3, p. 41.
- 7 Bijlage bij Kamerstukken II 2023/24, 24 557, nr. 219.
- 8 ABDTopconsult adviseerde in het rapport 'Samenspel op verslavingspreventie' van 4 juli 2024 tot het opstellen van een meerjarenagenda: <https://www.algemenebestuursdienst.nl/documenten/2024/07/04/samenspel-op-verslavingspreventie>
- 9 Zie ook de visiebrief van 14 februari 2025.
- 10 Rapport deelname aan kansspelen 2025, p. 50.
- 11 Monitoringsrapportage Ksa voorjaar 2025, p. 10.
- 12 TNO rapport p. 33 en Behavioural Insights onderzoek, p. 65.
- 13 TNO onderzoek 2025 'De dynamiek van online kansspelen', p. 20 <https://open.overheid.nl/documenten/dpc-9fa7c438015341d113e4871526655f0beaaea11c/pdf>
- 14 Verdiepend kwalitatief onderzoek naar gokproblemen, p.3; Perspectief van Nederlanders op kansspelen 2024, p. 69.
- 15 <https://openovergokken.nl/>
- 16 Gemeten met de Problem Gambling Severity Index (PGSI). Dit is een (internationaal) veelgebruikte vragenlijst om risicovol gokgedrag te meten. De monitoringsrapportages zijn het jaarlijkse deelname aan kansspelen rapport en het perspectieven op kansspelen rapport. Daarnaast wordt ook gekeken naar de monitoringsrapportages van de Ksa.
- 17 Kamerstukken II 2024/25, 24 557, nr. 245.

Dit is een product van www.rijksoverheid.nl

Juni 2026